

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA CRTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

32. Partea a doua a Sfintei Liturghii: Liturghia catehumenilor

După terminarea Proscomidiei și a Utreniei, urmează partea a II-a și a III-a a Sfintei Liturghii, care astăzi una sînt. Vom prezenta acum partea de început a Liturghiei catehumenilor.

Trebuie să precizăm că un preot poate sluji într-o zi (Duminică sau sărbătoare, sau altă zi liturgică) numai o singură Sf. Liturghie. Așadar nu poate sluji două Sf. Liturghii. De asemenea în aceeași biserică, după ce un preot a săvîrșit Sf. Liturghie, un alt preot, care n-a slujit în ziua aceea, nu poate săvîrși a doua Sf. Liturghie. Rînduiala aceasta se temeinicește pe faptul că Iisus Hristos, Arhiereul cel mare, s-a jertfit pe cruce în ziua răstignirii o singură dată, nu de mai multe ori. El n-a fost răstignit de mai multe ori, ci numai o dată. El e Arhiereul cel veșnic și jertfa cea veșnică pe care o aduce la altarul din ceruri și la altarul bisericilor, în care se slujește — prin preot — Sf. Liturghie. Deoarece în ceruri e un singur altar, și o singură jertfă, și pe pămînt în fiecare biserică e un singur altar, la care se slujește o singură Sf. Liturghie în o zi liturgică. Jertfa lui Hristos este una singură, adusă pentru veșnicie și actualizată la Sf. Liturghie.

De asemenea, Sf. Liturghie e un neconținut dialog între preot și credincioși. (s. ex. Preotul: „Cu pace Domnului să ne rugăm”; credincioșii: „Doamne miluiește”). Se vede de aici că toți credincioșii trebuie să cînte la Sf. Liturghie. În vreme ce cîntă credincioșii (sau strana), preotul citește în taină rugăciunile, prevăzute în Liturghier și potrivite cu momentul liturgic. Știm însă că împreună cu noi preamăresc pe Dumnezeu și credincioșii de pretutindeni, și cetele îngerilor și sfinților, adică Biserica pămîntească împreună cu Biserica din ceruri (căci ele sînt o singură Biserică), preamăresc pe Iisus Hristos, Arhiereul cel veșnic, care se aduce pe sine jertfă pentru toți. O astfel de Sf. Liturghie, în care „toată suflarea laudă pe Domnul”, e cu adevărat înălțătoare, plină de bucurie și lumină.

Înainte de a începe Sf. Liturghie, preotul face trei închinăciuni în fața Sfîntului altar, adică a Sfintei mese, pe care se află Antimisul, Evanghelia, Chivotul, Crucea și altele, și se roagă în taină cu mîinile ridicate: „Împărate ceresc, Mîntuitorule, Duhul Adevărului...”, cerînd ca Duhul Sfînt să se sălășuiască în el și să-l curețe de toată întinăciunea. El se recunoaște astfel într-o smerenie că, om fiind, nu are curăția cetelor îngeresti, ci este nevrednic de a sluji Sfînta Liturghie și cere ca Duhul Sfînt să-l curețe de toată întinăciunea. Apoi îndrăznește să-și împreune glasul cu cetele îngeresti, căci slujirea preotească e slujire cu îngerii, și să zică: „Mărire într-o cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 13—14). Astfel se arată că Sf. Liturghie e spre preamărirea lui Dumnezeu, căci împreună sînt cei din ceruri și cei de pe pămînt la jertfa lui Hristos pentru mîntuirea noastră. Totodată se arată că în Iisus Hristos se revărsă „pe pămînt pace, între oameni bunăvoire”. De altfel nu putem preamări pe Dumnezeu dacă nu trăim în pace și dragoste unul față de altul. După aceea preotul rostește cuvintele psalmistului: „Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta” (Ps. 50, 16), mărturisind că nu prin vreo vrednicie a lui, ci prin harul lui Dumnezeu poate să săvîrșască

Sfînta Liturghie. Ca semn al închinării, cinstirii, mulțumirii și dragostei față de Iisus Hristos, preotul sărută Sf. Evanghelia, Sfînta Cruce și Sfînta masă, care închipuiesc pe Iisus Hristos.

Începînd Sf. Liturghie, preotul ridică Sfînta Evanghelia cu amîndouă mîinile și face cu ea semnul crucii pe sfîntul antimis, zicînd: „Bindecuvințată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.” Credincioșii răspund: Amin (adică: așa să fie). Așadar Sf. Liturghie se începe cu preamărirea ce o aducem lui Dumnezeu celui în Treime laudat: Tatăl, Fiul și Sfîntul Duh. Prin aceasta, de la început ne înălțăm cu sufletul la Dumnezeu și stăm în fața Lui cu smerenie, dragoste și cinstire deosebită.

Urmează Ectenia mare, adică rugăciunea lungă și stăruitoare, care cuprinde pe toți credincioșii, cu dorințele și nevoile lor, cerînd și ajutorul Sfinților. Este practica primă a Bisericii creștine, cum rezulta din cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Indemnă deci, înainte de toate, să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, pentru conducători și pentru toți care sînt în dregătorii, ca să petrecem viață pașnică și liniștită, în toată cuvioșia și bună-cuviința, căci acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru” (I Timotei 2, 1—3). Începutul ecteniei: „Cu pace Domnului să ne rugăm”, ne cheamă (pe preot și pe credincioși) să ne dăm seama că sîntem în fața lui Dumnezeu și că în fața Lui trebuie să venim cu sufletul curat, împăcat, senin, netulburat de păcat, de griji, de vrăjmășie. De aceea toți credincioșii să stea liniștiți, să nu vorbească unul cu altul, să aibă privirea îndreptată spre altar și auzul la sfintele cuvinte și cu un glas să laude pe Domnul. Numai așa vom primi mila și ajutorul lui Dumnezeu, pe care le cerem prin răspunsul: „Doamne miluiește.” Întîi ne rugăm „pentru pacea de sus” („pacea lui Dumnezeu”, dată tuturor de Iisus Hristos), într-o care avem „mîntuirea sufletelor noastre”. Apoi pentru „pacea a toată lumea”, pentru sfintele biserici și pentru unirea tuturor (a noastră întregalată); pentru „biserica aceasta” și cei ce intră întrînsa cu evlavie și frică de Dumnezeu; pentru episcopul locului, tot clerul și poporul; pentru ocîrmuitorii țării; pentru țara aceasta, orașele și satele și cei ce locuiesc într-însele; pentru buna întocmire a văzduhului, îmbelșugarea roadelor pămîntului și vremi cu pace; pentru cei ce călătoresc, pentru bolnavi, pentru diferite nevoi. Toate aceste cereri sînt concentrate în cererea: „Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mînia, primejdia și nevoia, apără, mîntuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.” Cum ne dăm seama că într-o nevrednicie cerem ajutorul lui Dumnezeu, ne îndreptăm către Prea Sfînta Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioara Maria și spre toți Sfinții ca ei să mijlocească la Iisus Hristos pentru noi. Făgăduim totodată ca „pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm”, zicînd: „Ție Doamne.” Așadar nu-i destul să ne rugăm lui Dumnezeu, nici să cerem mijlocirea Maicii Domnului și a sfinților, ci mai trebuie să ne dăruim întreaga noastră ființă, și toți împreună, și întreaga noastră viață lui Hristos-Dumnezeu, ca să viețuim după voia lui Dumnezeu,

după pilda lui Iisus Hristos și a sfinților, care cu adevărat s-au dăruit deplin Domnului. În felul acesta putem încheia ectenia mare cu ecfonisul, prin care mărturisim: „Că Ție se cuvinte toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.” „Amin.”

După Ectenia Mare se cîntă antifonul întîi: „Bindecuvințată suflete al meu pe Domnul...” (Psalm 102, 1), în care timp preotul se roagă în taină ca Dumnezeu să reverse mila Sa peste noi și peste cei ce se roagă împreună cu noi. Urmează Ectenia Mică (cuprinde prima și ultimele două cereri de la Ectenia Mare, încheind cu ecfonisul potrivit). După Ectenie se cîntă antifonul doi cu „Unule născut Fiule și Cuvîntul lui Dumnezeu...”, în care se arată întruparea Mîntuitorului din Fecioara Maria, răstignirea și învierea Lui. Preotul în acest timp se roagă pentru Biserică, pentru cei ce iubesc podoaba bisericii. După a doua Ectenie Mică, se cîntă antifonul trei sau „Fericirile” (Matei 5, 3—12), urmate de Stihiri. Preotul se roagă Domnului (în taină) să împlinească cererile cele de jos: ale credincioșilor și îndeosebi să le dea „cunoștința adevărului” Evangheliei și „viața veșnică”.

Dar Liturghia catehumenilor nu e numai o rugăciune de preamărire, cerere, mulțumire. Ea, prin rînduiala rugăciunilor, imnelor și acțiunilor, ne prezintă simbolic viața lui Iisus, încît noi luăm parte sufletește la viața Lui și așa îl simțim pe Iisus mai aproape de noi, — parcă-l vedem precum l-au văzut cei ce au trăit în vremea Lui.

Astfel cele trei părți de la începutul Sf. Liturghii (3 ectenii, 3 antifoane) simbolizează cei 30 de ani de viață ascunsă a lui Iisus Hristos, cînd El nu s-a arătat lumii ca Mîntuitor. E viața dinainte de ieșirea Lui la propovădure. Astfel cei trei psalmi antifonici (la Liturghia din zilele de rînd: Ps. 91, 1, 2; Ps. 92, 1; Ps. 94, 1—4) arată că proorocii Vechiului Testament au prezis venirea Mîntuitorului. Împreunarea textelor din Vechiul Testament cu imnele creștine („Unule Născut...” vestește că Iisus s-a născut din Fecioara Maria spre mîntuirea noastră), arată legătura dintre Vechiul și Noul Testament, al căror centru e Hristos. Nașterea lui Iisus e vestită prin faptul că, înainte de a începe Sf. Liturghie, preotul rostește cîntarea îngerilor de la Betleem: „Mărire într-o cei de sus lui Dumnezeu...”. Deschiderea ușilor împărătești și ridicarea perdelei arată că a trecut vremea așteptării Vechiului Testament (cînd ușile raiului erau închise) și prin nașterea lui Hristos a venit împărăția lui Dumnezeu între noi. De aceea Sf. Liturghie începe cu „Bindecuvințată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfîntului Duh acum și pururea și în vecii vecilor.” E împărăția Sfintei Treimi, împărăția veșnică. De fapt toată lucrarea mîntuirii e lucrare a Tatălui, a Fiului și a Duhului Sfînt, căci Fiul s-a întrupat spre mîntuirea noastră prin bunăvoirea Tatălui („puterea Celui Prea Înalt”) și prin pogorîrea Duhului Sfînt peste Fecioara Maria (Luca 1, 28—35).

După ce zice: „Bindecuvințată este împărăția...”, preotul închide ușile împărătești, lăsînd perdeaua deschisă. Aceasta simbolizează faptul că nașterea la Betleem a Mîntuitorului, vestită de Proorocii Vechiului Testament, n-a fost cunoscută atunci decît de Maica Domnului, dreptul Iosif, îngerii, păstori și magi (Luca 2, 7—20; Matei 2, 11). Și necunoscut a rămas Iisus de către oameni pînă cînd a ieșit la propovădure, fiind atunci „ca de treizeci de ani” (Luca 3, 23), Fiul lui Dumnezeu — Fiul omului. Această viață ascunsă a lui Iisus pînă la 30 de ani este simbolizată prin partea prezentată pînă acum la Liturghia catehumenilor. „Fericirile” ce se cîntă după a treia ectenie ne pregătesc ca

(Continuare în pag. 2)

O importantă ctitorie brîncovenească:

Mănăstirea Hurezi

Dintre monumentele religioase înălțate în timpul domniei lui Constantin Brîncoveanu și care păstrează caracteristicile stilului brîncovenească, face parte și mănăstirea Hurezi, zidită între anii 1690—1694. Alături de mănăstirile din nordul Moldovei, ea este o capodoperă a genului, atingînd, în această epocă, apogeul unor forme arhitectonice afirmate încă din vremea domniei lui Șerban Vodă Cantacuzino.

Așezată în inima unor codri seculari, în lumea huhurezilor, de unde îi vine și numele, în apropierea altor ctitorii voievodale, ca: Bistrița Craioveștilor, Arnota lui Matei Basarab ș. a., la distanță de 4 km de târgul Horezu, jud. Vâlcea, Constantin Brîncoveanu a zidit cea mai frumoasă și mai însemnată ctitorie a sa.

La construirea acestui așezământ, domnitorul aduce pe cei mai iscusiți meșteri pictori, pietrari, lemnari și zidari: pe Manea, vătaful de zidari, un adevărat meșter Manole, Vucașin, pietrarul, și Istrate, lemnarul, ale căror chipuri stăruiesc și astăzi în pridvorul bisericii.

Cum complexul de la Hurezi era cel mai mare dintre cele pe care el le înălța, precum și pentru faptul că se cerea mult lucru artistic, în mănăstire au funcționat trei școli: de pictură, sculptură în lemn și sculptură în piatră.

Terminată în 1692, biserica a fost acoperită cu aramă și plumb. În anul următor, 1693, zugravii Constantin și Ioan de origine greacă și românii Andrei, Stan, Neagoe și Ioachim pictează frescele bisericii, „zugerându-o cum alta nu este“.

Pictura a fost terminată la 30 septembrie 1694 și cuprinde, în afară de portretul familiei Brîncoveanu cu Doamna Maria și cei 11 fii ai săi, precum și portretele unor domnitori din neamul Brîncovenilor și a Cantacuzinilor, întreaga iconografie creștină ortodoxă.

Împărțită în trei compartimente, conform normelor canonice ale Bisericii Ortodoxe, bisericii i s-a mai adăugat și un pridvor în prelungirea pronaosului, sprijinit pe zece coloane de piatră sculptate, cu capitele decorate cu frunze de acant, legate între ele prin arcuri semicirculare și coarde de lemn. Ușa principală, prin care se pătrunde din pridvor în pronaos, este încadrată într-un frumos chenar de marmură. Ea este executată cu multă măiestrie și în perfectă armonie cu ancadramentul sculptat, decorat cu ornamente și ramuri de acant. Deasupra ușii, în partea stîngă, se află stema Țării Românești, vulturul cu Crucea în cioc, iar în dreapta, stema Cantacuzinilor — vulturul bicefal.

Tot deasupra ușii principale se află, săpată în piatră, pisania, care glăsuiește astfel: „Io Constantin Basarab Voievod, Domn și oblăduitorul Țării Românești, încă din tinerețele sale, hotărîtu avîndu, n-au dat mădularelor sale odihnă, pînă n-au aflat aici loc Domnului, unde această frumoasă mănăstire, den temelie cu multă osîrdie și cu mare cheltuială au zidit și au ridicat...“

Acest sfînt și luminat locaș, blagocestivului Domn făcîndu, așa l-au înfrumusețat și cu de toate înzestratu, cît nemoartă pomenirea lui și a părinților, moșilor, stămoșilor și tot bătrînul și blagorodnicului său neam în veac să rămîna și să se laude au lăsat, sfîrșindu-se la anul dela zidirea lumii 7200, iar dela spăsenia Domnului 1692, în luna lui iunie, ispravnic fiind Pîrvu Cantacuzino, Marele Stolnic.“

În pronaos, supralărgit, ca cel al bisericii de la Curtea de Argeș, se află mai multe morminte, printre care acela rezervat înmormîntării Domnitorului. Tragicul sfîrșit, însă, pe care l-a avut, l-a lipsit de această ultimă dorință a sa.

După cum se vede din însăși inscripția de deasupra ușii, Brîncoveanu a înzestrat ctitoria sa cu de toate, mai ales cu obiecte de artă lucrate din metal, mobilă, veșminte, țesături, cărți de slujbă etc.

Printre obiectele de artă decorativă, argintăria ocupă locul cel mai de seamă atît prin valoarea artistică a obiectelor cît și prin nenumăratele comenzi făcute de Voievodul muntean la meșterii din Transilvania. Renumiții făurari din Brașov și Sibiu au executat, la comanda lui Brîncoveanu, o seamă de obiecte ca: aforonițe, candelabre, candelă, cădelnițe, ferecături de evanghelie, talere, toate lucrate în stil baroc. Cea mai mare parte din aceste obiecte se găsesc astăzi la muzeul brîncovenească de la Mogoșoaia.

În biserică se află un frumos policandru ornamentat, avînd stema familiei lui Brîncoveanu, care

este executat la Viena, împreună cu cele patru clopote.

O înflorire remarcabilă cunosc, de asemenea, în această epocă, și broderiile. Obiectele de cult, veșminte, epitafe, bedernițe, țesături și mai ales un epitrahil cu portretele Voievodului și a Doamnei Maria, cusute cu fir de aur și de argint (aflat tot la muzeul din Mogoșoaia), erau lucrate de domnițe și jupînițe în apartamentele Doamnei, sau în ateliere speciale. Toate acestea împodobeau biserica și-i dădeau un farmec și o strălucire vrednică de gustul și pretențiile domnitorului.

O altă piesă de o valoare inestimabilă, o adevărată dantelărie, care vădește măiestria artistică a dăltuitorilor în lemn, este tîmpla din biserică, lucrată în lemn de tei, acoperită cu ștucatură și aurită în întregime. Una asemănătoare celei de la Hurezi, făcută tot de Brîncoveanu, de proporții mai mici, dăruită mănăstirii Arnota, se află la Muzeul din Mogoșoaia.

O dată terminată biserica mare, lucrurile au continuat la chiliele din incintă și la reședința Voievodului.

Linia celor patru laturi construite este întreruptă pe latura de apus de elegantul foișor al lui Dionisie, care permite accesul la încăperile etajului și la paraclisul așezat în axul ansamblului.

Construit de arhimandritul Dionisie Bălăcescu, starețul mănăstirii, în anul 1752, a fost dăruit și refăcut din temelie de către antreprenorul Pomeranz, care i-a păstrat doar elementele vechi de piatră.

Frumusețea și bogăția sculpturilor ce-i împodobesc coloanele celor cinci stâlpi decorați fie cu flori de acant, fie prin caneluri în torsadă și balustradele lucrate în piatră, sub influența stilului baroc, îl face să fie unul din rarele opere de artă ale meșterilor lui Brîncoveanu.

Din acest foișor, pe o scară ce duce printre ziduri, se ajunge la paraclisul mănăstirii, construit în formă de navă peste trapeza aflată la parterul clădirii, în aceeași vreme cu întregul complex...

Deși domină prin înălțime construcțiile în care este încadrată, clădirea paraclisului realizează totuși o armonie perfectă cu restul, privită atît din curtea mănăstirii, cît și din incinta exterioară.

Această incintă, cu întregul său ansamblu de clădiri, este înconjurată de o altă incintă exterioară, închisă de un zid înalt zidit din piatră și cărămidă, întărit cu contraforți înalți și prevăzut cu metereze de apărare. Zidul, ruinîndu-se în decursul vremii, astăzi este consolidat în formele sale existente.

Lavra Mănăstirii Hurezi, denumită așa după alcătuirea ei și dorința lui Brîncoveanu, de la punerea pietrii fundamentale este înconjurată de cele patru părți, de alte patru biserici mai mici.

Activitatea depusă de către Voievodul muntean în construcții de locașuri de închinare lui Dumnezeu, cît și de apărător al dreptei credințe, nu s-a restrîns numai asupra teritoriului Țării Românești, ci a trecut și peste hotare, dincolo de munți.

Partea a doua a Sf. Liturghii...

(Urmare din pag. 1)

să-l primim pe Iisus și Evanghelia Lui cea minuitoare.

Iisus este Dumnezeu-om. El e Fiul lui Dumnezeu cel veșnic. El s-a întrupat și a viețuit între oameni. S-a suit la cer și șade de-a dreapta Tatălui întru mărirea dumnezeiască. De aceea noi îl simțim pe Iisus prezent nu numai ca Dumnezeu, ci ca Dumnezeu-om, și ne bucurăm să participăm în Sfînta Liturghie la viața Lui de la naștere pînă la înălțarea la cer, să ne apropiem de El ca de un frate al nostru, care ne iubește și ne ajută să ne curățim de păcate, „să ne împărțim din sfințenia Lui“ (Evrei 2, 17—18; 12, 10) și să ducem o viață plăcută lui Dumnezeu și folositoare oamenilor, Bisericii și Patriei. Veșnicia se apleacă peste noi sub chipul lui Iisus, ne face părtași la viața Lui, ca viața noastră prin harul dumnezeiesc să se înalțe tot mai sus, să se desăvîrșească mereu.

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

Prin unirea cu Roma, la 1700, a unei părți dintre credincioșii români transilvăneni, Constantin Vodă considera grav primejdă însăși existența poporului român. Domnul muntean ajutat, în general, de toți românii din Transilvania, dar îndeosebi de cei din Țara Birsei și Făgărașului, a dus o grea și inegală luptă. Ajutorul dat românilor de peste munți s-a concretizat mai ales în ctitorii de biserici.

A refăcut vechea ctitorie a lui Mihai Viteazul de la Ocna Sibiului, a înălțat biserica Sf. Nicolae din Făgăraș, a ctitorit Mănăstirea Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus, soră mai mică a Mănăstirii Hurezi, și multe altele.

A dăruit, apoi, sume însemnate de bani bisericilor din Transilvania, cărți de cult și odoare pentru întreținerea cultului.

Moment culminant în istoria artei Țării Românești, subliniind o ultimă fază de progres real și poate cea mai interesantă etapă a evoluției arhitecturii ei, Mănăstirea Hurezi, alături de palatele Mogoșoaia, Potlogi, Dicești, Obilești și alte așezăminte ale sale, este monumentul cel mai reprezentativ al stilului brîncovenească și inaugurează o perioadă remarcabilă în istoria artei românești.

Arhitectura brîncovenească este una dintre cele mai populare din arta noastră veche. Geniul artistic al poporului și-a pus pecetea pe cele mai caracteristice elemente ale acestei arhitecturi, pentru ca mai târziu formele ei prelucrate, să treacă din nou în patrimoniul artei populare, îmbogățind-o.

Lucrările de restaurare ce se desfășoară astăzi la complexul Mănăstirii Hurezi, prin grija Direcției Monumentelor Istorice, urmăresc readucerea ei la forma inițială, așa cum a fost concepută de Domnitor.

În anii noștri, această importantă ctitorie brîncovenească este vizitată zilnic de zeci și sute de turiști din țară și străinătate, care își exprimă admirația față de arhitectura sa, față de bogățiile sale artistice, față de rosturile sale spirituale.

Protos. Gherontie Bălan

Proorocul Elisei

Vrednicul urmaș al profetului Ilie a fost profetul Elisei, născut într-un orașel din partea de răsărit a Iordanului și care a trăit cu 900 ani înaintea de nașterea Mîntuitorului. Numele lui înseamnă: „Dumnezeul meu e dător de mințuire“; și în adevăr din viața acestui profet, ne încredințăm cît de mult și-a revărsat Dumnezeu darurile Sale, prin acest slujitor.

Viața profetului Elisei, pe care Biserica noastră îl cinstește în 14 iunie, e foarte bogată în fapte minunate. Pentru cine dorește să le cunoască în întregime să caute în Sf. Scriptură (III Regi 19, 19—21; IV Regi 2—3, 5—6, 8, 13). Noi ne vom opri numai la câteva mai pline de înțeles.

Profetul Ilie a primit poruncă de la Domnul să-l ungă de prooroc în locul său pe Elisei, fiul lui Safat. Ilie l-a aflat pe Elisei la arat și i-a dat mantaua sa, semnul misiunii de profet. Numai despre un vestit cetățean roman pentru modestia lui, Cincinatus, se spune, că a mai fost chemat de la coarnele plugului și făcut conducător, apărînd republica, iar după 16 zile, după ce câștigase victoria împotriva vrăjmașilor, s-a întors de bunăvoie iarăși la plug. Elisei însă odată chemat profet n-a mai părăsit această misiune. Nu-

mai o rugăminte a făcut lui Ilie, zicînd: „Lasă-mă să merg să sărut pe tatăl și pe mama mea și voi veni după tine!“ — „Du-te și vino înapoi, că ce am făcut e făcut!“ a zis Ilie. La Mîntuitorul încă a venit unul și a zis: „Voi merge, Doamne, după Tine, dar mai întii îngăduie-mi ca să-mi iau rămas bun de la cei din casa mea. Iisus însă a rostit către el: Nici unul care pune mîna lui pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu“ (Luca 9, 61—62). În adevăr, vestirea Evangheliei, nu putea să sufere întârziere, ca lucrarea lui Elisei care de fapt nu făcea decît să continue munca profetilor. A mai cerut Elisei lui Ilie un lucru însemnat: „Duhul care este în tine să fie îndoit în mine!“ De ce oare Elisei a cerut și a și primit un duh îndoit ca al lui Ilie? N-a avut Ilie un duh destul de puternic? Atunci de ce nu i-a ajuns ucenicului? Explicația considerăm că este următoarea: Ilie a fost profetul din munți și pustii, departe de societate, pe cînd Elisei a fost profetul care a trăit în cetăți, între oameni, în vîrtejul valurilor vieții, unde ispitele sînt mai mari și căderile mai ușoare. De aceea lui Elisei îi trebuia un duh

(Continuare în pag. 4)

„La trecutu-ți mare, mare viitor!“ **INFORMAȚII**

Trăim în aceste zile cea mai efervescentă, cea mai clocotitoare perioadă creatoare pe care țara noastră a cunoscut-o vreodată. Poporul român înscrie în acești ani cele mai luminoase pagini din istoria sa.

Privind în jurul nostru și gândindu-ne la ceea ce era altădată și la ceea ce crește zi de zi pe meleagurile noastre, la pașii cu adevărat de uriaș pe care țara noastră îi face cu încredere, cu hotărâre înaintea, ne vine să spunem că acel „mare viitor“, pe care neîntrecutul nostru poet, Mihail Eminescu, îl dorea țării sale dragi, n-a fost prea îndepărtat căci iată el prinde viață sub privirile noastre. Pătruns de o fierbinte dragoste față de plaiurile pe care a deschis ochii, a căror frumusețe a cîntat-o cu atîta căldură, cu o sută și ceva de ani în urmă (1867) marele poet scria:

„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!“

Că acest trecut a fost mare cu adevărat ne dăm seama fiecare, căci, așa după cum spunea cu un anumit prilej Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, „fără acest trecut n-ar exista nici prezentul și n-am putea făuri nici viitorul“.

A fost mare acest trecut prin dîrzenia cu care înaintașii noștri au apărut acest pămînt de atîtea și atîtea valori cotropitoare care s-au revărsat peste ei, încît am putea spune că nu apuca să se usuce bine sudoarea de pe spinarea calului și bietul român trebuia să-l înșeuze din nou și să alerge să-și apere glia; a fost mare prin perseverența cu care străbunii noștri și-au apărut legea și graiul, prin afirmarea ființei naționale și prin lupta dusă pentru a se aduna laolaltă între hotarele celeiași țări; a fost mare prin cultura pe care strămoșii au făurit-o, prin monumentele pe care le-au ridicat în puținele lor clipe de răgaz, prin arta, înțelepciunea și alte atîtea valori sufletești pe care le-au creat și ni le-au transmis.

Dar iată însă că și „viitorul“ la care se referea M. Eminescu, pe care îl zidim noi cei de astăzi, este la fel de mare, ba mai mult decît atît; fiind demn „de istoria glorioasă a poporului nostru“, cum tot Domnul Nicolae Ceaușescu arăta nu demult.

Sîntem spre sfîrșitul unei veri ale cărei roade fac să geamă hambarele țării, dar care, în același timp, a fost bogată și în alte multe roade pentru înflorirea Patriei noastre și meru crescînda prosperitate a fiilor ei. S-au dezbătut în aceste zile proiecte de legi, ca de pildă: Legea finanțelor, Legea cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României, Legea remunerării după cantitatea și calitatea muncii în unitățile de stat, Codul muncii, care urmăresc crearea de noi baze, de noi temelii pentru realizările pe care poporul nostru își propune să le înfăptuiască în viitor.

În chip special însă ne stărnesc și acum în minte ecourile expunerii Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, la Conferința din 19—21 iulie 1972, expunere care constituie o oglindă fidelă a Patriei noastre în drumul său spre „viitorul de aur“, visat de atîția înaintași vrednici ai poporului nostru.

Am reținut cu toții cum acest document de mare valoare este o minunată concretizare a modului de a gândi și a simți al poporului român. Ne-am dat seama încă o dată, parcurgîndu-l, că țara noastră merge pe un drum bun, pe o cale bine gîndită. Unele date, principii și idei privitoare la acest drum este bine să ni le reamintim.

Așa de pildă, producția industrială este în acest an de 21 ori mai mare decît în 1938 și tot în acest an venitul național este de 7,6 ori mai mare, față de anul 1938. În comparație cu același an 1938, cînd vechea Românie a fost mai avansată, salariul real de astăzi este de peste 2,7 ori mai mare. Pentru a înțelege mai bine ce înseamnă acest lucru, este potrivit să știm că numai fondul de salarii din 1972 este de peste 3 ori mai mare decît întregul venit național al României anului 1938.

Așa cum arăta Domnul Nicolae Ceaușescu, „în tot ce s-a înfăptuit în țara noastră în anii construcției socialiste, în întreaga dezvoltare economico-socială a Patriei, este încorporată munca românilor, maghiarilor, germanilor, a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate“.

De aceea, toți aceștia, toți fiii buni ai țării sînt și beneficiarii roadelor acestei munci. Căci în actuala noastră orînduire, „progresul impune ca fie-

care cetățean să producă atît pentru sine cît și pentru societate. Între munca pentru sine și munca pentru societate nu există contradicții, deoarece cu cît este mai mare partea destinată societății, cu atît sporește mai rapid avuția națională și, pe această bază, bunăstarea întregului popor, veniturile fiecărui om al muncii“.

Ca fapte mai recente pe linia ridicării bunăstării poporului nostru se înscriu: asistența medicală gratuită pentru țărănimea cooperatistă, hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariului tarifar minim la 1000 lei, începînd cu 1 septembrie a. c., măsură de care vor beneficia 1.160.000 salariați, majorarea pensiilor pînă la sfîrșitul anului în curs, precum și alte înlesniri.

Așa cum precizează Domnul Președinte al Consiliului de Stat, „în perioada 1970—1990 veniturile reale pe locuitor urmează să crească de circa 3,5 ori“. De asemenea, „pînă în 1980 săptămîna de lucru să se reducă la 40—44 de ore“.

Emanate din dorința spre mai bine a poporului nostru, spre pace și colaborare între popoare, din binecunoscuta omenie românească, Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, expune în documentul menționat punctele de vedere ale țării noastre în problemele de importanță majoră ale vieții internaționale, ca de exemplu: Securitatea europeană, pacea lumii etc. În privința securității europene, Domnia Sa spune: „În primul rînd este necesar ca țările europene să realizeze o înțelegere deplină cu privire la egalitatea în drepturi între toate statele, la respectul independenței și suveranității fiecărei națiuni, la neamestecul în treburile interne, la avantajul reciproc... În acest cadru ar trebui să se ajungă la o înțelegere comună de eliminare a oricăror forme de propagare a rasismului, pentru interzicerea ațîțării și învrăbirii unui popor împotriva altuia, a propagandei împotriva păcii și securității“.

Astfel de principii se dovedesc tot mai eficace, tot mai necesare în viața internațională. Așa se explică și faptul că „politica de pace și prietenie promovată de România socialistă se bucură de aprecierea unui număr tot mai mare de state“, aducînd „poporului român noi și noi prieteni pe toate meridianele“.

Ca fii ai Bisericii străbune, ne străduim să fim în același timp și cetățeni vrednici ai Patriei noastre dragi. De aceea inimile noastre vibrează la toate realizările țării, la tot ce face ca bunul ei nume să crească necontenit în lume.

Se cuvine însă ca fiecare din noi să depunem, acolo unde sîntem rînduiți, o muncă pilduitoare, în spiritul unei înalte răspunderi față de obștea în mijlocul căreia trăim, căci numai astfel proiectele mărețe pe care ni le propunem să le înfăptuim vor prinde viață, spre bunăstarea și bucuria noastră a tuturor.

T. R.

Simion Florea Marian

— 125 ani de la nașterea sa —

La 1 septembrie a. c. s-au împlinit 125 de ani de la nașterea preotului, scriitorului folclorist și etnograf Simion Florea Marian, ceea ce constituie potrivit prilej să evocăm, pe scurt, personalitatea sa multilaterală.

S-a născut la 1 septembrie 1847 în satul Ilișești-Suceava din părinți țărani, originari din Transilvania, Grigorie și Ruxandra Florea. Simion, fiul cel mai mare dintre cei patru frați, a urmat școala în satul natal, apoi școala populară din Suceava de unde a trecut la gimnaziul din același oraș. A fost un elev sîrguincios și încă din timpul acestor studii, pasionat de preocupările „Societății literare a Junimii“, a activat în cadrul acesteia, fiind cu mare pasiune pentru literatură. A continuat studiile la gimnaziul român din Năsăud, Blaj și Beiuș, unde a trecut cu bun succes examenul de maturitate în iulie 1871.

S-a dedicat apoi studiului teologic pe care l-a absolvit, în 1875, cu „purtare eminentă“ și „pregătire exemplară“. A păstorit în parohiile: Poiana Stampii (Cîmpulung), Cîndreni, Voloca ș. a., iar apoi profesor de religie în Suceava.

Pentru valoroasa sa activitate literară, a fost ales membru al Academiei Române. La prima sesiune din 1882, cînd a citit în ședință publică Discursul de recepțiune despre „Chromatică poporului român“, folcloristul Marian a fost numit de către Hașdeu „singurul etnograf român în adevăratul înțeles al cuvîntului“.

● La Viena a apărut „Lucafar Nou“, revista Coloniei române din Austria, care reprezintă realizarea unui gînd mai vechi al românilor de pe acele meleaguri. Revista, care servește și ca buletin al coloniei și parohiei ortodoxe române din Viena, își propune să înalțe legăturile „de prietenie dintre poporul român și poporul austriac“.

De asemenea, prin „Lucafarul Nou“ — după cum citim în unul din articolele inaugurale — „dorim să păstrăm și să cultivăm graiul și datinele străbune, să apărăm cu dîrzenie interesele permanente ale neamului românesc, luptînd pentru biruința libertății și a păcii în lume“.

Pe prima pagină al primului număr, nr. 1—2 (ianuarie—aprilie) 1972, întîlnim trei articole inaugurale, semnate de P. F. Părinte Patriarh Justinian — „Lîngă inima țării“; Ing. Virgil Similache, președintele Coloniei române din Austria: „Un vis împlinit“; și P. G. prof. Dr. Gheorghe Moisescu, parohul bisericii ortodoxe române din Viena — „Gîndul nostru“.

„Telegraful Român“ salută cu căldură apariția acestei noi publicații în grai străbun și îi urează deplin succes în înfăptuirea scopurilor pe care și le propune.

● În numărul 280 din 15 iulie 1972 al revistei „Cultului mozaic“, P. F. Părinte Patriarh Justinian semnează un articol omagial, intitulat: „Întrepret inspirat al mesajului divin“, prilejuit de împlinirea a 60 de ani de către Domnul Șef-Rabin dr. Moses Rosen.

În articol se exprimă, între altele, „sentimentele de prețuire“ pe care Biserica Ortodoxă Română le are față de conducătorul cultului mozaic din România, în rînduri ca acestea: „Eminent exeget al Sf. Scripturi, umanist și patriot, dr. Moses Rosen a avut un rol deosebit la inițierea și promovarea colaborării dintre cultele religioase din România și în special al bunelor raporturi dintre cultul mozaic și Biserica Ortodoxă Română, propovăduind și lucrînd pentru buna frățietate și prietenie între slujitorii și credincioșii tuturor cultelor religioase de la noi și din afara hotarelor noastre.“

Telegramă de felicitare cu acest prilej aniversar a trimis Domnului Șef-Rabin dr. Moses Rosen și Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

● În 2 iulie 1972, în biserica mare din Săliște, jud. Sibiu, s-a săvîrșit un parastas în amintirea neuitatului preot, profesor și istoric, dr. Ioan Lupaș, cu prilejul împlinirii a 5 ani de la trecerea sa la cele veșnice.

C. preot O. Flucuș a evocat, cu această ocazie, personalitatea marelui istoric, fiu al Săliștei, activitatea sa prodigioasă pusă în slujba Bisericii și a Patriei noastre.

(Continuare în pag. 4)

INFORMAȚII

● La Institutul Teologic Universitar din Sibiu a avut loc, Duminică, 2 iulie 1972, reînălțirea promoției 1956/57, la 15 ani de la terminarea studiilor teologice.

În prezența Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, s-a săvârșit cu acest prilej Sf. Liturghie, în capela Institutului. Prelegerea îndătinată la astfel de revederi a fost susținută de P. C. prof. dr. M. Șesan. În numele celor ce s-au revăzut au vorbit între alții: C. pr. N. Pucleanu și C. pr. C. Mureșan.

● În zilele de 2—4 august 1972, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a vizitat Mănăstirea Rîmet, jud. Alba, străvechi monument istoric, fiind salutat de P. Cuv. D. Manolache, care a arătat totodată activitatea ce se desfășoară la acest așezământ.

Răspunzând, Î. P. S. Sa a vorbit despre rostul monahismului, viața monahală trebuind să se integreze în „apostolatul social”, în spiritul nou de viață din Biserica și Patria noastră.

● Duminică, 13 august 1972, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a participat, împreună cu P. S. Episcop Iosif al Rîmniceului și Argeșului, la Sf. Liturghie săvârșită în Catedrala episcopală din Rm. Vlcea.

La sfârșitul Sf. Liturghii, a vorbit P. S. Episcop Iosif, prezentând credincioșilor pe Arhipăstorul sibian.

Răspunzând, Î. P. S. Mitropolit Nicolae a mulțumit P. S. Sale pentru primirea și prezentarea făcută. În continuare, Î. P. S. Sa a subliniat, între altele, prietenia veche dintre cele două Eparhii, sprijinul primit de românii ortodocși din Transilvania din partea Episcopiei Rîmniceului, în sec. XVIII mai ales, constând cu deosebire în tipăriți. Înalțul Ierarh a insistat în același timp asupra unității sufletești de astăzi a poporului român, precum și asupra spiritului înnoitor din Biserica noastră, inițiat și îndrumat de P. F. Părinte Patriarh Justinian, prin care Biserica își aduce contribuția sa la înflorirea Patriei, la întărirea bunelor relații între popoare și a păcii în lume.

La hramul Mănăstirii Brncoveanu

Pe lângă rolul lor istoric, cultural și artistic, mănăstirile noastre au fost dintru început adevărate oaze duhovnicești, vetre de primenire sufletească, izvoare de întărire launtrică, pentru cei ce cu rîvnă bună viețuiau în ele și pentru credincioșii care le cercetau.

Un astfel de prilej de luminare și imbold spre cele bune a constituit pentru mulți credincioși hramul Mănăstirii Brncoveanu de la Sîmbăta de Sus-Făgăraș, și anume Adormirea Maicii Domnului, 15 august 1972, praznic cinstit și de prezența Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

La slujba privegherii, cuvînt de învățătură a rostit C. ierod. T. Părăianu.

În ziua praznicului, Î. P. S. Mitropolit Nicolae a săvârșit Sf. Liturghie arhierască, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La timpul rînduit a fost hirotonit întru diacon tînărul teolog Florian Turcaș.

La sfârșitul Sf. Liturghii au vorbit credincioșilor:

P. Cuv. arhim. S. Popescu, despre Sf. Spovedanie și despre pilda de viață curată a Maicii Domnului, arătînd că cei ce vor să trăiască după voia lui Dumnezeu trebuie să-și curețe permanent ființa lor întregă și să fie statornici în bunătate.

P. C. prot. I. Dragolea (Sighișoara), despre reculegerea sufletească a credincioșilor la acest praznic, așa cum s-a întîmplat cu Sf. Apostoli la Adormirea Maicii Domnului, cînd în chip minunat au fost aduși la locul îngropării.

Î. P. S. Mitropolit Nicolae, care, plecînd de la Evanghelia zilei, arată între altele că cuvintele Mîntuitorului: „Feriți-vă să nu vă ascultați cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el” (Luca 11, 28) sînt adresate nu numai ascultătorilor din acel timp, ci și nouă tuturor.

A reliefat apoi cum Maica Domnului a împlinit porunca lui Dumnezeu, de aceea a fost fericită și o fericim și noi cei de astăzi.

Desigur că fiecare dintre noi dorește să fie fericit, dar puțini putem spune că am gustat cu adevărat fericirea și aceasta pentru că, în general, nu știm cum s-o căutăm. Unii dintre noi socotesc că fericirea constă în haine multe și în mîncare, lucruri care, desigur, sînt bune, ca rod al muncii noastre cinstite, dar dacă punem prea mare apăs pe mîncare și băutură de pildă repede alunecăm în patimi, în beție, în desfrînare, în lăcomie după bunuri materiale etc., lucruri care aduc atîtea neajunsuri între oameni.

Fericire adevărată simțim atunci cînd înălțăm mințile la Dumnezeu, cînd ne încîntăm de frumusețile naturii, cînd muncim conștiincios și nu cu gîndul numai la cîștig, ci cu rîvna de a sluji poporul, cînd ne pătrundem de dragoste de Dumnezeu, de oameni, de țară etc.

În încheiere, Î. P. S. Sa îndeamnă la trăire în viață virtuoasă, virtuțile fiind aducătoare de adevărată fericire în viața pămîntească cît și în cea veșnică.

La agapa care a urmat, a vorbit P. Cuv. stareț V. Tobăneanu, iar Î. P. S. Mitropolit Nicolae a exprimat gînduri de cinstire pentru Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, și pentru P. F. Părinte Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Hramul Mănăstirii Brncoveanu a însemnat și în acest an, așadar, un adevărat popas duhovnicesc, credincioșii care au participat întorcîndu-se la vetrele lor mai întăriți launtric, pentru a-și desfășura mai cu spor strădania lor de zidire sufletească, munca lor de zi cu zi.

Rep.

Simion Florea Marian...

(Urmare din pag. 3)

În scrierea „Paserele noastre și legendele lor”, rodul unei munci de ani întregi, se oglindește ingeniozitatea poporului român care a scornit atîtea legende, credințe etc., care de care mai frumoase și mai poetice, asupra păsărilor care populează plaiurile noastre. Reținem cîteva versuri: Despre ciocîrlie: „Lie, lie, ciocîrlie, / Zbori în soare / Cîntătoare... / Turit, turit, turit / La Dumnezeu m-am suit...”, ș. a. Despre privighetoare: „... Și se pare că s-aude prin a raiului cîntare, / Pe-ale îngerilor harpe lunecînd mîrgăritare / ... Lumea-ntreagă stă pătrunsă de-al ei cîntec fără nume” / Despre vrăbii, între altele, se spune: „Vrăbiile cînd s-adună / Pe garduri și se sfădesc, / Timpul sau vremea cea bună / Că se va strica, vestesc” /

Interesant sînt rediate în versuri zilele din săptămînă, fiecare cu specificul ei. Despre Duminică: „Sfîntă Duminică / Sora soarelui / Doamna zilelor / Capetul Săptămînii / Me rog și Sfinției Tale / Să îmi fii ajutorătoare / Și folositoare; / Cu cărțile deschise / Cu luminile aprinse / Cu rugă rugată / Cu inimă plecată / Cu îngerul meu / Dat de Dumnezeu / Ajută-mi Doamne!”

Alte multe și diferite obiceiuri, datine, credințe sînt prezentate cu prilejul unor sărbători, la Buna-vestire, la Sîmbăta lui Lazăr, în Vinerea Mare ș. a. m. d.

În cadrul diferitelor hore și jocuri, întîlnim frumoase chiuituri în versuri, unele foarte hazlii, altele cu un conținut instructiv, chiar edificator, moralizator, pe diferite tematici, majoritatea slăvind munca și combătînd lenea. Cu privire la datoria de a cinsti și respecta pe cei mai în vîrstă, printre altele se spune: „Busuioc crescut în fîn / Cîstește omul bătrîn / Busuioc crescut prin iarbă / Cîstește omul de treabă” / Cu privire la îndatorirea de a mulțumi lui Dumnezeu, versul popular, cules de preotul Simion Florea Marian, spune: „Mulțumesc Celui de sus, / El îi sus și eu îi jos / Mulțumesc că-s sănătos. / Și de bine și de rău, / Mulțumesc lui Dumnezeu” /

Despre sensul social al unor praznice și datini străbune, versul popular grăiește: „De n-ar fi nuntă și hram, / N-ar mai fi oamenii neam; / Nunțile și hramurile, / Tîlnesc și neamurile” /

Munca uriașă de culegere a acestor tezaure folclorice l-a făcut pe drept cuvînt pe Hașdeu să spună

Proorocul Elisei

(Urmare din pag. 2)

îndoit decît al lui Ilie, care-și ducea viața în singurătate. Apoi trebuie să avem în vedere și deosebirea de caracter dintre cei doi profeți. Ilie era proorocul miniei, al hotărîrilor aspre, al tunetelor Horebului, pe cînd Elisei avea un duh blînd și era aproape de suferințele și necazurile semenilor săi. El iubea pe semeni și era mereu în mijlocul lor, căutînd să le vină în ajutor. Astfel el a curățit în chip minunat apa rea dintr-un izvor, a înmulțit untdelemnul în vasul unei văduve sărace, care trebuia să plătească datoria rămasă după soțul ei mort, fiindcă altfel era în primejdie ca cei doi fii ai ei să fie luați ca robi; el nimici otrava ucigătoare a ierburilor din mîncarea ucenicilor de profeți; el hrăni în mod miraculos 100 de oameni, cu 20 de pîini de orz și cu cîteva spice verzi etc.

Dar cea mai cunoscută minune al lui Elisei este vindecarea lui Neeman, de care pomenește și Mîntuitorul, cînd zice: „Și mulți leproși erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curățit, fără numai Neeman Sirianul” (Luca 4, 27). Neeman era comandantul suprem al statului sirian și într-o zi căzu bolnav de lepră, o boală de nevindecat pe atunci. Întristare mare a cuprins, nu numai pe general, dar și pe rege. S-a întîmplat însă ca, între roabele soției lui, să se afle și o israeliteană, care a cunoscut de acasă marea faimă de care se bucura profetul Elisei, propunînd stăpînei ca să ceară ajutorul profetului. Toți s-au bucurat de această știre și însuși regele țării a făcut o scrisoare oficială către regele Ioran, și-l rugă să le stea în ajutor în această cauză. A trimis și daruri însemnate: 10 talanți de argint, 6000 siclii de aur, și 10 schimburi de haine. Cînd a citit regele Ioran scrisoarea, s-a supărat, și-a rupt veșmintele, crezînd că e la mijloc vreo provocare de război și a zis: „Au oare eu sînt Dumnezeu, ca să omor și să fac viu, de trimite el la mine ca să vindec pe acest om de lepră? Iată acum să vedeți și să știți că el caută pricină de dușmănie împotriva mea.” Elisei însă l-a îmbunat, zicînd: „Lasă-l să vină la mine și vor cunoaște că este prooroc în Israel.” A venit Neeman cu suita sa, dar Elisei a trimis numai sluga sa să-i spună: „Du-te și te scaldă de șapte ori în Iordan, că ți se va înnoi trupul tău și vei fi curat.” Neeman însă s-a supărat și a plecat, zicînd: „Iată, socoteam că va ieși el... va chema numele Domnului... își va pune mîna pe locul bolnav... Au doară Abana și Farfar, rîurile Damascului, nu sînt ele mai bune decît toate apele lui Israel? Nu puteam eu oare să mă scald în ele și să mă curăț?” Și a plecat supărat. Slujitorii însă i-au zis: „Stăpîne, dacă proorocul ți-ar fi zis să faci ceva însemnat, oare n-ai fi făcut? Cu atît mai virtos trebuie să faci cînd ți-a zis numai: spală-te și vei fi curat!” Atunci a ascultat Neeman, s-a scaldat și s-a vindecat. Drept mulțumire i-a oferit daruri, dar Elisei n-a voit să le primească. După ce s-a depărtat, sluga lui Elisei, Ghezi, s-a gîndit că ar trebui să ia el darurile pe care le-a oferit Neeman..., și a alergat după el, a mințit și a luat 2 talanți de argint și 2 rînduri de haine... Dar cînd s-a întors, Elisei l-a întrebat: „De unde vii, Ghezi?” Și el a răspuns: „Robul tău n-a fost nicăieri.” Iar Elisei i-a zis: „Au doară inima mea nu te-a întovărășit...? E timpul oare să iau argint și haine, măslini și vii, vite mari sau mărune, robi sau roabe? Să se lipească dar lepra lui Neeman de tine și de urmașii tăi în veci. Și a ieșit Ghezi de la Elisei alb de lepră ca zăpadă”, ne spune Sf. Scriptură.

Pe vremea lui Ioaș regele, a murit și profetul Elisei, dar nu și faptele lui minunate săvîrșite de el spre mărirea lui Dumnezeu și mîntuirea oamenilor.

Prot. A. Radu

despre Simion Florea Marian următoarele cuvinte: „Modestul preot bucovinean a desfășurat într-adevăr o uriașă activitate, scăpînd de la pieire un enorm material care zăcea necunoscut în popor.”

În anii noștri, după cum știm, există instituții de stat, cu o pleiadă întreagă de specialiști, care culeg, cercetează și valorifică comorile folclorice ale poporului nostru.

Pilda mult grăitoare a preotului Simion Florea Marian poate fi urmată însă și de noi, în a nu lăsa să se piardă nici o fărîmă din legendele, proverbele, datinile etc., pe care înzestratul nostru popor le-a creat în decursul veacurilor.

Preot Vartol. Constantinescu